

Tarih, Kültür ve Gastronomi Şehri

GAZİANTEP

Adını tarihin derinliklerinden, sıfatını ise Millî Mücadeledeki kahramanlıklarla dolu müdafaasından alan Gaziantep, farklı uygarlıkların, kültürlerin, dinlerin ve ırkların bir araya gelerek birbirleri içinde sentezlendiği gizemli bir tarihe sahiptir. Coğrafi konumundan ötürü tarih boyunca çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmasının yanı sıra, ilk uygarlıkların doğduğu Mezopotamya ile Akdeniz toprakları arasında bulunması, tarih öncesi çağlardan itibaren iskân edilmesi, tarihi İpek Yolu'nun buradan geçmesi, kesişen yolların kavşağında bulunması, ilin ticari, kültürel ve sanatsal alanlardaki popülaritesinin günümüze kadar korunmasını sağlamıştır.

Gaziantep'in tarihi bazı kaynaklarda M.Ö. 5600 yıllarına kadar götürülmekte, bu yönüyle dünyanın en eski kentlerinden biri sayılmaktadır.

Gaziantep, tarih boyunca önemli ticaret yolları üzerinde olduğundan kara ulaşımında çok gelişmiştir. Raylı

ulaşımda da oldukça gelişen Gaziantep'te kent merkezinde ulaşım gelişmiş tramvay ağı ile sağlanmaktadır.

GAZİANTEP'İN TARİHİ YERLERİ VE TURİSTİK YERLERİ

TARİHİ MAHALLELER VE GAZİANTEP EVLERİ

Gaziantep'te tarihi mahallelerin oluşmasında dini yapılar büyük rol oynamış, mahalleler inşa edilen dini yapıların etrafında teşekkül etmiştir. Eski mahalleler tamamen sağır ve yüksek avlu duvarları ile çevrili, dar ve kıvrımlı sokaklardan oluşmaktadır. Sokakların dar ve avlu duvarlarının yüksek tutulmasının nedeni; hem yaz aylarında güneşin yakıcı etkisinden, kış aylarında soğuktan korunmak hem de aile hayatını mahremiyetini muhafaza etmektir.

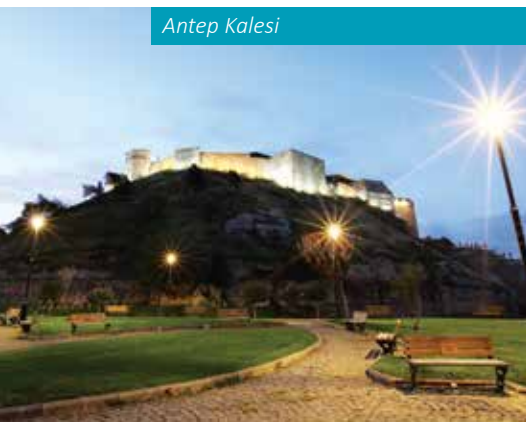
Antep Evleri; yüksek duvarlar arkasında, dış mekanlardan mümkün olduğunca soyutlanmış, avluya dönük yapılardır. Kullanılan taş cinslerinin, evleri dayanıklı kılmasının yanında diğer bir özelliği; yazları serin, kış aylarında ise sıcak tutmasıdır.

KALELER VE ÖREN YERLERİ

1. Gaziantep Kalesi

Gaziantep Kalesi, Türkiye'de ayakta kalabilen kalelerin en güzel örneklerinden birisidir. Gerek ihtişamı ve heybetiyle gerekse bir sır gibi gizlediği tarihiyle şehir merkezinde bulunmaktadır. M.S. II-IV. yüzyıllarda

Antep Kalesi

Kalenin, ilk olarak Roma döneminde bir gözetleme kulesi olarak yapıldığı ve zaman içerisinde genişletildiği yapılan arkeolojik kazılar neticesinde anlaşılmıştır.

2. Dülük Antik Kenti

Gaziantep kent merkezinin 10 km. kuzeyinde yer alan, bilinen ilk yerleşimi altı bin yıl öncesine tarihlenen

Dülük Antik Kenti

Dülük, "Antik Kent" ve "Kutsal Alan" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Dülük Mitras Tapınağı, Gaziantep Müzesi ile Almanya Münster Üniversitesi'nin katılımlı kazıları sonucunda 1997-1998 yıllarında ortaya çıkarılmıştır. Anadolu'da bulunan Mitras Yeraltı Tapınağı'nın ilkidir.

3. Rumkale

Rumkale, Fırat Nehri ile Merzimen Çayı'nın birleştiği, yüksek kayalarla örtülü bir tepe üzerinde konumlanmıştır. Rumkale'deki mimari kalıntılar Geç Roma ve Orta çağ karakteri taşımaktadır. Rumkale'nin doğuda

Rumkale

ve batıda iki ana giriş kapısı mevcuttur. Daha sonraları ise Kale-i Zerrin (Altın Kale) olarak adlandırılmıştır. Rumkale; üç yanı zümrüt yeşili göl ve bunu çevreleyen dik, sarp kayalıklı tepelerle çevrili doğa ve insan harikası bir mekandır.

Aziz Nerses Kilisesi (Rumkale)

Kiliseyi, 1173'te Rumkale' de ölen Patrik Aziz Nerses' in yaptırdığını veya onun anısına yapıldığını kabul edersek, yapının inşa tarihi olarak 12. yüzyılın sonlarını düşünebiliriz. Kilise, Türkler' in eline geçtikten sonra 17. yy.' da camiye çevrilmiştir.

Barşavma Manastırı (Rumkale içinde)

Manastır sur içinde kalenin kuzeyinde yer alır. Roma Dönemi'nde Hz. İsa'nın havarilerinden Yohannes' in Rumkale' ye gelip yerleşmesi ve burada Hıristiyanlık dinini yayması nedeniyle, bu yerleşim yeri Hıristiyanlık tarihinde önemli bir rol oynamaktadır. Yohannes' in, İncil'in kopyasını Rumkale' de bir mağarada sakladığı daha sonra kopyaların buradan alınıp Beyrut'a götürüldüğü anlatılmaktadır.

Karkamış Antik Kenti

4. Karkamış Antik Kenti

Yakındoğu Arkeolojisi' nin en önemli yerleşimlerinden biri olan Karkamış Antik Kenti yer almaktadır. Hitit İmparatorluğu'nun M.Ö. 12. yüzyılın başlarına doğru yıkılışını izleyen 300 yıl içinde kurulmuş olan Geç Hitit Krallıkları' nin en güçlüsü Karkamış Krallığı' dır. Yapılan kazılar sonucunda bulunan kabartmalar, M.Ö. I. bin yıl başlarındaki yaşam biçimine, giysilerine ve kültürüne ışık tutmaktadır.

Nizip Zeugma Antik Kenti

5. Belkis / Zeugma Antik Kenti

Büyük İskender'in generallerinden I. Selevkos Nikator, M.Ö. 300'de, Büyük İskender'in, Fırat Nehri'ni geçtiği yerde, Selevkeia Euphrates ismiyle bir kent kurmuştur. Bu kentin karşısına da eşi Apama'nın adıyla ikinci bir kent kurarak, bu iki kenti bir köprüyle birbirine bağlamıştır. Kent, M.Ö. 31'den itibaren Roma'ya bağlanarak adı geçit-köprü anlamında "Zeugma" olarak değiştirilmiştir. Zeugma kazıları sırasında ulaşılan ve bu alanda bir "dünya rekorunu" Gaziantep'e ve Türkiye'ye kazandıran bullalar (Mühür Baskı) da Belkis/Zeugma'yı eşsiz kılan özellikler arasındadır.

BEDESTENLER

Bedestenler eskiden alışveriş hayatının nabzının attığı, ince uzun, üstü kapalı çarşılardır. Gaziantep'teki bedestenlerin sayısı daha önceki yüzyıllarda beş iken günümüzde sağlam olarak ayakta kalıp ticari fonksiyonlarını devam ettiren bedesten sayısı ikidir.

Zincirli Bedesten

XVIII. yüzyılın ilk çeyreğinde Darendeli Hüseyin Paşa tarafından yaptırılan Zincirli Bedesten, halk arasında "Kara Basamak Bedesteni" olarak bilinir. Genişlikleri 10-25 m² arasında değişen 73 dükkân ile ticari faaliyette bulunmak isteyen özellikle baharatçı ve turistik eşya satıcılarına otantik bir ortam sunmaktadır.

Zincirli Bedesten

Kemikli Bedesten

19. yüzyılda (1865) Müftü Hacı Osman Efendi tarafından yaptırılan bedestende 72 dükkân bulunmaktadır. Kemikli Bedesten, her biri 15 x 60 ebadında olan iki bölümden oluşmuş dikdörtgen planlı ve kesme taştan yapılmış bir yapıdır. Çatısı oval şekilde yapılmış olan bedestenin, doğu ve batı bölümlerinde ikişer girişi bulunmaktadır.

Gümrük Han

BAKIRCILAR ÇARŞISI

Genel olarak Bakırcılar Çarşısı olarak adlandırılan yapı, ahşap kaplamalı dükkanları, taş döşenmiş sokakları ile bizlere başka bir dönemden kesitler sunmaktadır. Bakırcılar Çarşısında yer alan dükkanların yapım tarihi kesin olarak bilinmemekle birlikte 16. yy. da yapıldığı düşünülmektedir. Tek katlı dükkanlardan oluşan çarşı, hanlar bölgesi içinde yer almaktadır.

HANLAR

Selçuklu ve Osmanlı sivil mimari yapıtlarında önemli yeri olan hanlar tasarımlarına uygun olarak ticari amaçlı kervanların, seyahat halinde yolcuların, geceyi rahat ve emniyet içerisinde geçirebilmeleri için inşa edilmiş olmanın yanında aynı zamanda hem misafirhane hem de

Bakırcılar Çarşısı

pazar olan, harp zamanlarında da erzak ve mühimmat ambarı olarak hizmet veren önemli abidevi yapılarıdır.

HAMAMLAR

Yöresel türkülerde de tanık olduğumuz Gaziantep'te eski ve tarihi değeri bulunan hamam sayısının 17 olduğu tespit edilmiştir.

KİLİSELER

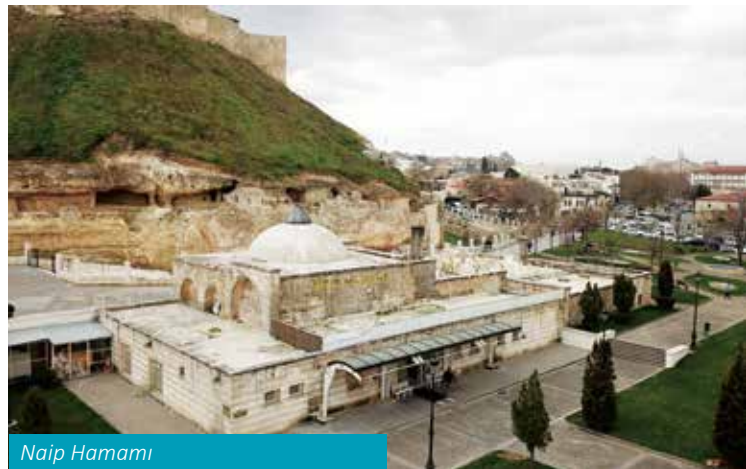
Osmanlı döneminde Gaziantep'te faaliyet gösteren kiliseler ve sinagog, gerek fonksiyonlarına bağlı olarak gerçekleştirdikleri toplayıcı

etki, gerekse kent içindeki konumları nedeniyle kentin karakterini belirlemede önemli bir görev üstlenmişlerdir. Gaziantep'te şehir merkezinde bulunan Kendirli Kilisesi, bugün camiye çevrilmiş olan Meryem Ana Kilisesi (Surp Asdvadzadin) ve Nizip ilçesindeki Fevkani Kilisesi ziyaret edilmektedir.

Millet Han

Naip Hamamı

Fıstık Müzesi

MÜZELER

Gaziantep, zengin tarihi ve kültürüyle Türkiye'nin önemli kültür merkezlerinden biridir. Bu nedenle, Gaziantep'te çok sayıda müze bulunmaktadır.

1. Yesemek Açık Hava Müzesi ve Heykel Atölyesi

Yesemek M.Ö. II. binin dördüncü çeyreği ile M.Ö. 8. yüzyıl arasında,

yakın doğunun en büyük taş ocağı ve heykel işleme atölyesiydi. Yerli halk Hurrilerin çalıştığı atölye, bölgenin Hitit hakimiyeti altına girdiği, M.Ö. 1375-1335 yılları arasında, İmparator 1. Şuppiluma zamanında işletmeye açılmıştır. Yaklaşık 300'ün üzerindeki yontu taslağının toprak altından çıkarılıp belli bir düzende sergilendiği Açık Hava Müzesi'nde taslakların büyük çoğunluğunu kapı aslanları oluşturmaktadır.

Yesemek Açık Hava Müzesi

2. Fıstık Müzesi

Gaziantep coğrafyası için temel tarımsal ürün ve yaşam kaynağı olan Antep fıstığının zorlu yolculuğunun anlatıldığı, dünyanın ilk ve tek Fıstık Müzesi olarak ziyaretçilerine hizmet vermektedir.

3. Gaziantep Kültür Tarihi Müzesi

Gaziantep Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı zemin katında yer alan Gaziantep Kültür Tarihi Müzesi; öğrencilerine, öğrenim gördükleri kentin kültürünü tanıtmak, öğretmek ve benimsetmek amacıyla oluşturulmuştur.

4. Gaziantep Mevlevihanesi Vakıf Müzesi

Mevlevihane olarak inşa edilen, 4 asırlık tarih bina, çok sayıda vakıf eserinin sergilendiği Gaziantep Mevlevihanesi Vakıf Müzesi olarak tanzim edilmiştir. Mevlevilik Kültürü ile Vakıf Kültür Varlıklarından seçilen Maden Eserleri, El Yazması

Mevlevihane Vakıf Müzesi

Panorama 25 Aralık Müzesi

Kur'an-ı Kerimler, Türk Hat Sanatından örnekler, avlunun sağında yer alan 2 katlı mekânda ise kilim ve halılar teşhir edilmektedir.

5. Panorama 25 Aralık Müzesi

İngiliz ve Fransız işgaline karşı Antep hakkının verdiği destansı savunmayı tüm yönleriyle anlatan Panorama 25 Aralık Gaziantep Savunması Kahramanlık Panoraması ve Müzesi haftanın her günü ziyaretçilere açıktır.

Zeoloji ve Doğa Müzesi

6. Gaziantep Zooloji ve Doğa Müzesi

Türkiye' de bir Hayvanat Bahçesi içerisinde ilk ve tek 750 m²'lik bir alan üzerinde kurulmuş olan Gaziantep Zooloji ve Doğa Müzesi, yüzlerce hayvan tür ve örneğini yakından görme ve tanıma imkânını ziyaretçilere sunmaktadır.

Gaziantep Zooloji ve Doğa Müzesi'nde; memelilerden sürüngenlere, kanatlılardan deniz hayvanlarına kadar toplam 550 tür olmak üzere 700 adet hayvan örneği barındırmaktadır. Müze, vahşi doğadan enstantanelerin canlandırılmasıyla gerçeği aratmamaktadır.

Oyun ve Oyuncak Müzesi

Ali İhsan Göğüş Müzesi

7. Gaziantep Oyun ve Oyuncak Müzesi

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi tarafından yaptırılan Gaziantep'teki Oyun ve Oyuncak Müzesi, Türkiye'nin dördüncü oyuncak müzesi olma özelliğini taşımaktadır. Oyun ve Oyuncak Müzesi'nde 1700- 1990 tarihleri arasında üretilen el yapımı 600'e yakın oyuncak yer almaktadır. Çizgi film kahramanları, bebek evleri ve daha birçok oyuncakı dahilinde bulundurmaktadır.

8. Bayazhan Gaziantep Kent Müzesi

Bir tütün tüccarı olan Bayaz Ahmet Efendi tarafından 1909 yılında yaptırılan Bayazhan; Gaziantep'in tarihi, turistik yerleri, doğal güzellikleri, ekonomisi, el sanatları ve mutfak kültürü gibi kültürel zenginliklerini vurgulamaktadır.

9. Ali İhsan Göğüş Müzesi ve Gaziantep Araştırmaları Müzesi

Gaziantep'te bulunan Türkiye'nin ilk Turizm Bakanı Ali İhsan Göğüş'ün Gaziantep şehrine bağışladığı kütüphanesi ile özel eşyalarının sergilendiği bir müzedir. 2. katı Gaziantep Araştırmaları Merkezi olarak hizmet vermektedir. Müzenin 3. katında Antep Evleri manzaralı bir kafede kahve keyfi yapmak mümkündür.

Bayazhan Kent Müzesi

Bayazhan Kent Müzesi

Atatürk Anı Müzesi

10. Gaziantep Atatürk Anı Müzesi

Tarihi Bey Mahallesi'nde bulunan ve iki binadan oluşan yapının birinci bölümünde; Atatürk'ün konakladığı mekânın bir benzeri ve kullandığı şahsi eşyaların orijinaleri sergilenmektedir. Ortak avluya bakan ikinci bölümde ise; Atatürk Araştırma Kitaplığı ile Antep Savunmasının anlatıldığı Sözlü Tarih Araştırma Odası yer almaktadır. Atatürk'ün kaldığı odanın, orijinal eşyalarla canlandırıldığı Anı Müzesi'nde, ziyaretinde kullandığı kahve fincanından okuduğu kitaplara; kent tarihini anlatan yüzlerce yayından, dönemin kahramanlarının hikayelerine dek pek çok değerli eser teşhir edilmektedir.

11. Gaziantep Hamam Müzesi

Gaziantep Kalesi'nin yanı başında yer alan, Osmanlı hamam mimarisini ve kültürünün en güzel örneklerinden birisi olan yapı, Lala Mustafa Paşa tarafından yaptırılan külliye'nin yüzyıllarca hamam bölümü olarak

Gaziantep Hamam Müzesi

hizmet vermiştir. Vakfiyesine göre 1577 tarihinde yapıldığı anlaşılmaktadır. 2015 yılında restorasyonu tamamlanarak Gaziantep hamam kültürünün yaşatıldığı bir müze haline dönüştürülmüştür.

12. Gaziantep Arkeoloji Müzesi

1969 yılında İstasyon Caddesi üzerinde bulunan Arkeoloji Müzesinin teşhir ve tanzimi yapılarak hizmete açılmıştır. Gaziantep Arkeoloji Mü-

Gaziantep Arkeoloji Müzesi

Zeugma Mozaik Müzesi

zesi'nde Alt Paleolitik dönemden Cumhuriyet dönemine kadar olan sergileme üniteleriyle ziyaretçileri adeta geçmişten günümüze tarihsel bir yolculuğa çıkarmaktadır.

13. Zeugma Mozaik Müzesi

Gerek bina büyüklüğü gerekse sergilenen mozaiklerin kapladığı alan bakımından, dünyanın en büyük mozaik müzelerinden biri olarak bilinmektedir. Çağımızın en önemli arkeolojik keşiflerinden olan Zeugma Antik Kenti'nden çıkartılan, toplamda 2 bin 500 metrekarelik bir alan kaplayan ve bu dönemde sanatın ulaştığı zirve noktasının örneklerini meydana getiren mozaiklerin haricinde, yine Roma Dönemi'ne ait heykeller, sütunlar ve çeşmeleri de müzede görmek mümkündür.

Çingene Kızı Mozaïği, Okeanos ve Tethys Mozaïği, Akrotos ve Euphrosine Mozaïği, Akhilleus Mozaïği ve Europhe'nin Kaçırılışı Mozaïği Zeugma Mozaik Müzesi' nin öne çıkan eserleridir.

14. Gaziantep Baklava Müzesi

Gaziantep Baklava Müzesi baklavanın yapılışının her evresinin önümüze sererek bize ışık tutmaktadır.

BOTANİK BAHÇESİ

2009 yılında açılmış olan Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Botanik Bahçesi, 17.000 m² alanda, 9 farklı bahçesi, 750 bitki türü ve 30.000'den fazla bitki ile Gaziantep' in, Türkiye'nin ve Dünya'nın florasında bulunan ağaç, çalı ve otsu bitkilerin canlı bir koleksiyonunu oluşturmak ve bu bitkilerin tanıtılmasını hedeflemiştir.

GAZİANTEP HAYVANAT BAHÇESİ

1998 yılında yapımına başlanıp, 2001 yılında tamamlanan Hayvanat Bahçesi Türkiye'nin en büyük Doğal

Botanik Bahçesi

Hayvanat Bahçesi

Dülükbaba Tabiat Parkı

Hayatı Koruma alanıdır. Hayvanat bahçesi yaklaşık 325 tür ve 7.100 canlıyla sadece Gaziantep'e değil tüm bölgeye ve Türkiye'ye hizmet vermektedir.

TABİAT PARKLARI VE SULAK ALANLAR

Burç Tabiat Parkı

Burç Tabiat Parkı plato görünümünde olup Gaziantep şehir yerleşiminin batısında yer alır. İçerisinde Türkiye'nin en büyük hayvanat bahçesi (Gaziantep Hayvanat Bahçesi) bulunmaktadır.

Dülükbaba Tabiat Parkı

Dülükbaba Tabiat Parkı tarihi ipek yolu üzerinde olup Gaziantep'in en yüksek yerlerindedir. Dülükbaba Tabiat Parkının hemen yanında Dü-

lük Antik Kenti bulunmaktadır. Alan kültürel, peyzaj ve rekreasyonel kaynak değerleri açısından oldukça zengindir.

Alleben Tabiat Parkı

Ormanlık alanın hemen yanında bulunan "Allaben Göleti" halkın nefes alabileceği ilin en yakın sulak alanıdır. Gölet ile ormanlık alan bir arada manzara bütünlüğü oluşturmaktadır. Peyzaj kaynak değeri açısından Gaziantep ilinin en güzel yerlerindedir.

Huzurlu Tabiat Parkı

Huzurlu Yaylası, Akdeniz fitocoğrafya bölgesinde yer alan Amanos Dağlarının en güney noktasında yer almaktadır. Önemli bir yayla turizmi potansiyeline sahiptir.

Alleben Tabiat Parkı

Gaziantep Millî Mücadele Tabiat Parkı

Gaziantep Millî Mücadele Tabiat Parkı; Gaziantep ve ülkemiz için bir gurur abidesi olan Şahinbey'in şehit edildiği ve mezarının bulunduğu yer olması nedeniyle alanın adı Gaziantep Millî Mücadele Tabiat Parkı olarak tescil edilmiştir. Gaziantep Savunması'nın kahramanlarından Şahinbey'in şehit düştüğü Elmalı Köprüsü'nün yanı başındaki alan anıt mezar olarak düzenlenmiş, naaşı buraya defnedilmiştir.

Karkamış Taşkın Ovası Sulak Alanı

Karkamış Taşkın Ovası Sulak Alanı göçmen kuşların göç yolu üzerindedir. 2016 yılında Sulak Alan Yönetim Planı Ulusal sulak Alan Komisyonunca onaylanmıştır. Alanın sembolü Fırat kaplumbağası ve kelaynaktır.

Huzurlu Tabiat Parkı

Karkamış Taşkın Ovası Sulak Alanı

GAZİANTEP MUTFAĞI

Gaziantep Mutfağı, yüzyıllardan beri topraklarında hüküm süren medeniyetlerin izlerini günümüze taşıyan evrensel bir zenginliğimizdir. 400'ün üzerinde yemek çeşidine sahip Gaziantep yemeklerinde, haşlama, ızgara, tava, sote, kavurma, tencere yemeği, fırın yemeklerinin içinde bulunduğu tüm pişirme teknikleri kullanılmıştır. Gaziantep, Avrupalı Seçkin Destinasyonlar Projesi'nin (EDEN) 2015 yılı Ulusal Destinasyonu "Yerel Gastronomi ve Turizm" teması ödülünü almıştır. Ayrıca, Gaziantep Mutfağı, UNESCO Yürütme Kurulunun aldığı karar doğrultusunda 116 şehrin katılımı ile kurulan Yaratıcı Şehirler Ağı Listesine 11.12.2015 tarihinde girerek Dünya Mutfağında hak ettiği yeri almıştır.

Gaziantep Mutfağını, diğer Dünya Mutfaklarından ayıran en önemli özelliği ise ülkesinin adıyla değil kendi adıyla anılıyor olmasıdır.

BEYRAN

Beyran; incik eti, pirinç ve baharatlar ile yapılmaktadır. Beyran, bol sarımsaklı olmasıyla kalp hastalıkları ve damar tıkanıklığı gibi rahatsızlıklara iyi gelmektedir.

YUVALAMA

Türkiye' de kaynamış yoğurtla yemek yapan belki de tek yer Gaziantep' tir. Yuvalama çorba değildir. Ana yemek olarak kabul edilir. Antep kültüründe önemli bir yeri olan bu yemek, bayram günlerinin vazgeçilmezidir.

ŞİVEYDİZ

Antep' te kaynamış yoğurtla yapılan bir diğer yemekte Şiveydiz'dir. Yuvalama gibi bu yemekte çorba sınıfına dahil edilmeyip, ana yemek olarak kabul edilir. Mevsiminde ye-

şil sarımsak, et ve yoğurt ile yapılan Şiveydiz, Gaziantep Mutfağı' nın özgün lezzetlerinden biridir.

KEBAP

Gaziantep' te dört mevsim sunulan klasik kebabların yanında mevsimlik kebablar da mevcuttur. İlkbahar aylarında yetişen keme, mevsiminde sofralarında yerini alır. Kebabı da yapılan keme, nadir bulunan bir mantar türüdür. Yaz aylarında Bircik patlıcanından Patlıcan Kebabı, buranın özel lezzetidir. Yenidünya meyvesi de yine bu şehirde kebab

olup mevsimlik yemekler arasında yerini alır. Yazın çeşitli meyve sebzelerden kebab yapılırken kışın kuru soğandan Soğan Kebabı yapılır.

LAHMACUN

Gaziantep lahmacunu, içeriğinde kullanılan malzemeler ve sunum açısından diğer lahmacunlardan ayrılır. Gaziantep lahmacununda zırh ile çekilen kuzu kıyma, sarımsak, maydanoz, biber ve çeşitli baharatlar kullanılır. Gaziantep lahmacunu taş fırında pişirilir, ince ve çıtır olup içerisine közlenmiş patlıcan konarak tüketilir.

GAZİANTEP TATLILARI

Türkiye genelinde gerek evlerde gerekse çarşı mutfağında en bilinen tatlı türü baklavadır. İyi baklava yapabilmeyen incelikleri vardır; yufkaların hangi incelikte açılacağı, yağın ne şekilde hazırlanacağı, ortamin kuru ya da nemli oluşu, unun

kalitesi, fırında kullanılan odun kömürünün cinsi, ustaların hünerli elleri gibi. Ağzınıza değdiği an dağılan kurabiye ve katmer ise başka bir yerde bulamayacağınız tatlardan. Kahke'yi unutmamak gerek elbette. Tatlı, tuzlu, sade, susamlı olarak üretilen, Gaziantepli'nin vazgeçemediği çörekler yörede kahke adını almaktadır.

BAKLAVA

Baklavanın tarihinin Asurlular' a kadar uzandığı söylenmektedir. Geniş bir coğrafyaya yayılmış olan baklavanın Ortadoğu ve Balkan ülkeleri olmak üzere dünyada birçok çeşidine rastlamak mümkündür. Gaziantep' le özdeşleşen bu tatlı, bu şehrin mutfağında ün yapmıştır. Sadeyağ,

Antep fıstığı ve 40 kat tülbent gibi ince bir yufka ile yapılan baklava, Gaziantep' te ayrı bir lezzettir.

KATMER

Gaziantep' e has bir lezzet olan katmerin tarihi, baklavanın tarihi kadar eskidir. Gaziantep' in yemek kültüründe önemli yer tutan bu tatlı, gelin ve damadın evliliğinin bir ömür tatlı sürmesi için evliliğinin ilk günü, ilk yenen tatlıdır.

COĞRAFİ İŞARET TESCİL BELGESİ ALINAN ÜRÜNLER

İlimizde Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından tescillenen 105 adet ürün bulunmaktadır. Bu ürünlerden bazıları; baklava, beyran, Antep Fıstığı, fıstık ezmesi, katmer, menengiç kahvesi, Araban

Sarımsağı, nohut dürümü, yağlı köfte, içli köfte, alaca çorbadır.

ANTEP FISTIĞI

Güneydoğu Anadolu Bölgesi, Türkiye Antep Fıstığı üretiminin %94.2' sini (32.986 ton) karşılar. 100 gram Antep Fıstığı vücudun günlük protein, Vitamin B1 ve fosfor ihtiyacının %35' ini karşılayabilmektedir. Antep Fıstığı protein yönünden 2 kat, fosfor yönünden 4 kat sığır etinden daha üstündür.

ARABAN SARIMSAGI

İklim ve yetiştirme koşulları nedeniyle erkenci bir sarımsak olan Araban Sarımsağı başının enine kesiti oval, boyuna kesiti eliptiktir. Kabuğundan kolay ayrılır. Selenyum elementi içermesi ve içerdiği sarımsağa kokusunu miktarının yüksek olması sebebiyle Araban Sarımsağının aroması ve kokusu keskindir. Mineral madde ve vitamin açısından zengindir.

GAZİANTEP EL SANATLARI

SEDEF KAKMACILIĞI

Sedef, bazı deniz hayvanlarının kabuklarında bulunan fosforlu beyaz renkteki parıltılı bir madde ile çeşitli teller ve ceviz ağacının sanatçı ellerde göz alıcı bir büyüye dönüşmesi sanatıdır. Sedef işleciliğiyle uğraşan sanat erbabına ise, sedefkâr adı verilir. Günümüzde bu işle uğraşan 50 sedef atölyesine sahip olan Gaziantep, iç ve dış turizmde açılan sedef kapısı sayesinde, ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.

BAKIR İŞLEMECİLİĞİ

Anadolu'da en çok kullanılan maden bakırdır. Antep bakır işleminin özelliği, yekpare olarak imal edilmesi, yani lehim ya da benzeri bir yolla birleştirme yapılmamasıdır. Bir çekiç ve çelik kalemle işleme yapılan bu yöntemde bir tek parça-

nın işlenmesi haftalarca hatta aylarca sürmektedir.

KUTNU DOKUMACILIĞI

Tarihi değeri olan Kutnu, Türkiye'de yalnızca Gaziantep'te dokunan ipekli bir dokuma türüdür. Görkem, zarafet ve estetik ifade eden kutnu kumaşların hammaddesi suni ipek ve pamuk ipliğidir. İçinde sentetik hiçbir madde bulunmadığından oldukça sağlıklıdır. Geçmişte çok eskilere dayanan kutnuculuk; dünyada basma sanatı yok iken, ipeğin çeşitli boyalara defalarca batırılarak, kendisine has renk ve motifler verilerek elde edilen bir dokumadır.

YEMENİCİLİK

Beş ayrı hayvanın derisinden özenle imal edilen yemenilerin alt tabanı manda ya da sığır derisinden, yüzü keçi, iç astarı koyun, iç tabanı sığır ve keçi, kenarı oğlak derisinden yapılır. Ökçesiz olarak tersinden dikilen ve yüzü çevrilerek kalıba konulan, etrafı düzgün bir biçimde kesildikten

sonra kalıptan çıkarılarak kenarları dikilen bu müstesna yemenileri üreten ustalara köşger adı verilir. Sadece ayak sağlığını değil vücudun tümünü koruyan bir yapıya sahiptir.

ANTEP İŞİ EL İŞLEMESİ

Türk işleme sanatının karakteristik yapısını her yönüyle yansıtan Antep İşi, Bursa Keteni, Rize Bezi, Panama Ketesandıklı ni, birman, demor, çuval, saten gibi kumaşlar üzerine susma ve ajur adları verilen iki nakış tekniğiyle işlenir.

ANTEP KILIMCILIĞI

Öküz, deve ve at tüyünden, keçi kılından ve koyun yününden elde edilen iplerle dokunan kilimler, yüzde yüz doğal boyalarla boyanan iplerle ve siyah, soğan kabuğu, mavi yeşil, felhani, cevizi boz, ceviz kabuğu, sumak yaprağı, cehre sarısı gibi renklerle dokunur. Genelde 69 cm. eninde 260 cm. boyunda dokunan Antep Kilimleri 'nde en çok kullanılan desenler, baklava dilimi, zincir göbektir.

GAZİANTEP’TE EKONOMİ, SANAYİ VE TİCARET

Özellikle son 25 yılda artan yatırımlarla Gaziantep önemli bir sanayi şehri haline gelmiştir. Beş Bölgeden oluşmakta olan Gaziantep OSB ile ilimizde toplam 8 Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır.

Gaziantep neredeyse tüm dünya ülkelerine ihracat gerçekleştirmektedir. İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun 28’i İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşunun 38’i Gaziantep’te faaliyet göstermektedir.

İlin bu ekonomik canlılığı karşısında Avrupa Birliği Türkiye’deki ilk bürosunu 1997 yılında Gaziantep’te açmıştır.

Stratejik konumu ve sanayi altyapısı, girişimcilik kültürü ve iklimi, nitelikli ve rekabetçi işgücü, vizyon projelerine sahip olması Gaziantep’i yatırım için cazip hale getirmektedir.

